

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 738/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Boniecki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2021 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. w W.

przeciwko W. R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 23 stycznia 2020 r. sygn. akt I C 347/19

oddala apelację.

SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 738/20

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 5 listopada 2021 r.

Wyrokiem z 23 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanego W. R. na rzecz strony powodowej (...) Bank S.A w W. kwotę 100.087,69 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od kwoty 91.901,72 zł od 9 sierpnia 2018r. do dnia zapłaty i ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 8.185,97 zł od 22 sierpnia 2018r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z którego to uzasadnienia wynika, że:

- 30 marca 2017 r. pomiędzy pozwanym a stroną powodową została zawarta umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego, na mocy której powodowy Bank udzielił pozwanemu na okres 96 miesięcy kredytu w kwocie 96.141,52 zł na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych kredytobiorcy, prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo oraz składki ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia na wypadek zgonu, całkowitej niezdolności do pracy albo hospitalizacji;

- całkowita kwota kredytu, nie obejmująca kosztów kredytu wynosiła 75.000 zł, a całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę ustalona w dniu zawarcia umowy wynosiła 133.742,35 zł; kredyt oprocentowany był wg stałej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 8,79 % w stosunku rocznym;

- powód został uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, w razie m.in. opóźnienia kredytobiorcy z zapłatą pełnej raty wynikającej z harmonogramu spłat, za co najmniej jeden okres płatności, pod warunkiem wezwania kredytobiorcy przez bank do zapłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych i braku spłaty zaległości w odpowiedzi na to wezwanie we wskazanym przez bank terminie;

- pismem z 11 stycznia 2018 r. powód wezwał pozwanego, pod rygorem wypowiedzenia umowy, do uregulowania w terminie 14 dni roboczych od daty doręczenia pisma zaległości w kwocie 5.642,74 zł, obejmującej na dzień sporządzenia pisma: 2.931,46 zł tytułem należności kapitałowej, 2.659,44 zł tytułem odsetek umownych oraz 51,84 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej;

- pismem z 18 kwietnia 2018 r., doręczonym pozwanemu 8 maja 2018 r., powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej z 30 marca 2017 r. z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie, liczonego od dnia doręczenia pisma; bank poinformował, że rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości, obejmujących na dzień sporządzenia pisma następujące kwoty: 5.186,90 zł tytułem należności kapitałowej, 4.598,12 zł tytułem odsetek umownych i 194,46 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie;

- pismem z 18 czerwca 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty całości należności obejmującej na dzień sporządzenia pisma następujące kwoty: 91.901,72 zł tytułem należności kapitałowej, 5.904,50 zł tytułem odsetek kapitałowych oraz 494,49 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej, w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma, w związku z wypowiedzeniem przez powodowy bank umowy kredytowej z dnia 30 marca 2017 r. i postawieniem całej należności w stan wymagalności;

- powodowy bank sporządził wyciąg z ksiąg bankowych z 8 sierpnia 2018 r., w którym stwierdzono, że w księgach powodowego banku figuruje wymagalne zadłużenie pozwanego z tytułu umowy kredytu z 30 marca 2017 r., które w związku z brakiem spłaty wszystkich zobowiązań określonych umową wyniosło na 8 sierpnia 2018 r. 100.087,69 zł, w tym: należność główna w kwocie 91.901,72 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,79 % od 10 października 2017 r. do 18 czerwca 2018 r. w kwocie 5.904,51 zł oraz odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 14 % od 10 października 2017 r. do 8 sierpnia 2018 r. w kwocie 2.281,46 zł; stwierdzono ponadto, że należne są dalsze odsetki umowne od kwoty kapitału w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 9 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty, które na dzień sporządzenia wyciągu wynosiły 14%. Wyciąg został sporządzony i podpisany przez uprawnionego pracownika powodowego banku.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione w całości, w świetle art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2357, dalej: prawo bankowe), przyjmując, że:

- umowa została wypowiedziana prawidłowo, albowiem obowiązujące w dacie wypowiedzenia przepisy nie wymagały uprzedniego wezwania kredytobiorcy do zapłaty, a nawet gdyby tak przyjąć, to pozwany nie zdołał wykazać, że tego wezwania faktycznie nie otrzymał;

- nie trafny był zarzut niewykazania wysokości dochodzonej wierzytelności, albowiem wiarygodny okazał się dowód z dokumentu prywatnego w postaci wyciągu z ksiąg bankowych, a pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, które mogłyby podważyć moc dowodową tego dokumentu.

Wyrok powyższy zaskarżył w całości apelacją pozwany, zarzucając naruszenie: 1) art. 214 §1 k.p.c. w zw. z art. 237 k.p.c. – poprzez rozpoznanie sprawy mimo usprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego i jego wniosku o odroczenie rozprawy, co spowodowało niemożność obrony praw pozwanego, tj. nieważność postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c.; 2) art. 75 ust. 1 w zw. z art. 75c ust. 1 prawa bankowego w zw. z art. 58 §1 k.c. – poprzez uznanie, że umowa kredytu została prawidłowo wypowiedziana, w sytuacji gdy została dokonana pod warunkiem, co skutkuje nieważnością tego wypowiedzenia i w efekcie brakiem wymagalności roszczenia oraz przedwcześnieścią powództwa; 3) art. 217 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. – poprzez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanego, gdy przeprowadzenie tego dowodu było istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy; 4) art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 233 §1 k.p.c., polegające na dokonaniu dowolnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, poprzez ustalenie, że powód udowodnił swe roszczenie, w sytuacji gdy przedstawione dowody świadczą jedynie o wyliczeniach i kalkulacjach, a nie o istnieniu zadłużenia; 5) art. 5 k.c. – poprzez uwzględnienie powództwa, pomimo że roszczenie powoda było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie zmianę orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Najdalej idący zarzut nieważności postępowania okazał się chybiony. Pozwany w toku procesu kilkakrotnie składał wnioski o odroczenie rozprawy, z powołaniem się na swój stan zdrowia. Wnioski te były każdorazowo uwzględniane. Ostatni wniosek złożony został 11 grudnia 2019 r. (k. 99). Pozwany poinformował o planowanym pobycie w szpitalu, załączając do pisma m.in. zaświadczenie z (...) Szpitala (...) z którego wynikało, że zostanie przyjęty na Oddział Rehabilitacji (...) w dniu 16 grudnia 2019 r., natomiast przewidywany wypis nastąpi 27 grudnia 2019 r. (k. 100). Sąd Okręgowy odraczając rozprawę w dniu 19 grudnia 2019 r., wyznaczył jednocześnie kolejny termin na 23 stycznia 2020 r. (k. 105). Zawiadomienie o nowym terminie doręczone zostało pozwanemu 15 stycznia 2020 r. (k. 108). Na rozprawie w dniu 23 stycznia 2020 r. pozwany nie stawił się, nie złożył także wniosku o odroczenie. Po zamknięciu rozprawy Sąd wydał wyrok. W aktach sprawy, także przy apelacji, brak jest jakiegokolwiek dokumentu, który wskazywałby na niemożność stawiennictwa pozwanego na rozprawę w dniu wydania wyroku. W tej sytuacji brak było przewidzianych w art. 156 k.p.c., art. 214 §1 k.p.c. czy art. 215 k.p.c. podstaw do kolejnego odroczenia rozprawy, a co za tym idzie, nie może być mowy o pozbawieniu skarżącego możliwości obrony swoich praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. O naruszeniu prawa do obrony skarżącego nie może stanowić także oddalenie jego wniosku o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika z urzędu, albowiem treść kierowanych do Sądu pism procesowych zaprzecza twierdzeniu, jakoby pozwany nie był w stanie samodzielnie prezentować swojego stanowiska, zgłaszać dowodów czy składać stosownych wniosków.

Całkowicie chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 217 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. – poprzez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanego. Przede wszystkim skarżący wniosku takiego nie zgłosił ani w sprzeczności, ani na późniejszym etapie postępowania. Trudno jest także wyobrazić sobie, z uwagi na komplementarny charakter dowodu przewidzianego w art. 299 k.p.c., jakie istotne okoliczności mogłyby zostać wyjaśnione w drodze przesłuchania strony. Kwestii tej nie wyjaśnia także sama apelacja.

Sąd Okręgowy prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. Zgodnie z utrwalonymi w tej mierze poglądami doktryny i judykatury, skuteczne podniesienie zarzutu obrazy przepisu art. 233 §1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił

zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2009 r., II PK 261/08). Jeśli sądowi nie można wytknąć błędnego z punktu widzenia logiki i doświadczenia życiowego rozumowania, nie dochodzi do obrazu powoływanego przepisu, nawet jeśli z dowodu można wywieść wnioski inne niż przyjęte przez sąd. W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej analizy zaoferowanych przez strony procesu dowodów, zaś apelacji nie udało się wykazać nielogicznego czy sprzecznego z zasadami doświadczenia życiowego wnioskowania przy ich ocenie. Skarżący nie wskazał przede wszystkim, które dowody zostały ocenione wadliwie i na czym ta ewentualna wadliwość miałyby polegać. Jest to o tyle istotne, że analizowany zarzut ma charakter procesowy, a co za tym idzie, jest dla sądu odwoławczego wiążący, także co do swojego zakresu.

Sąd pierwszej instancji nie naruszył także art. 232 ust. 1 k.p.c. Zauważyć wypada, że pozwany nigdy nie zakwestionował faktu, że zawarł z powodem umowę kredytu i otrzymał z tego tytułu określone umową środki pieniężne, co pozwala uznać te okoliczności za przyznane w okolicznościach badanej sprawy (art. 230 k.p.c.). Rzeczą pozwanego było zatem udowodnienie, stosownie do art. 6 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 prawa bankowego, że zwrócił kredytodawcy w całości lub części: kapitał, umówione odsetki oraz prowizję. Przedstawione przez stronę powodową dokumenty w postaci wyciągu z ksiąg bankowych oraz zestawienia należności i spłat kredytu nie budzą wątpliwości co do zaprezentowanych w nich danych, w kontekście postanowień umowy kredytu. To rzeczą pozwanego było wykazanie, że nie uwzględnione zostały dokonane przez niego wpłaty. Co istotne, nawet w apelacji skarżący nie pokusił się o wskazanie, w czym upatruje nieprawidłowości w wyliczeniu dochodzonej od niego sumy.

Celem ustosunkowania się do zarzutu naruszenia prawa materialnego, Sąd Apelacyjny uzupełnił stan faktyczny sprawy o ustalenie, że w wezwaniu do zapłaty datowanym na 11 stycznia 2018 r. powód pouczył pozwanego o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia. (dowód: wezwanie do zapłaty – k. 24)

Zaskarżony wyrok nie narusza art. 75 ust. 1 w zw. z art. 75c ust. 1 prawa bankowego w zw. z art. 58 §1 k.c. Jakkolwiek błędny jest pogląd Sądu Okręgowego, że w dacie wypowiedzenia przepisy nie wymagały uprzedniego wezwania kredytobiorcy do zapłaty, to trafny okazał się wniosek o prawidłowym wypowiedzeniu umowy przez powoda. Art. 75c prawa bankowego wszedł w życie 27 listopada 2015 r., a zatem obowiązywał już w dacie wypowiedzenia spornej umowy. Powód dochował jednakże wszelkich wymogów określonych w ustępach 1 i 2 powoływanego artykułu, albowiem wezwał pozwanego do uregulowania zaległości, wyznaczając 14 dniowy termin do uregulowania zaległości, a jednocześnie informując o możliwości złożenia w ww. terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Zgodzić należało się z Sądem pierwszej instancji co do tego, że powód wykazał doręczenie pozwanemu pisma z 11 stycznia 2018 r. poprzez przedłożenie książki nadawczej zawierającej wpis pozwalający na identyfikację przesyłki wysłanej na adres skarżącego. Pozwany poza gołosłownym zaprzeczeniem otrzymania ww. pisma nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na to, że przesyłki nie otrzymał i nie mógł zapoznać się z jej treścią, np. z powodu nieprzebywania pod wskazanym adresem w relevantnym okresie czy braku pozostawienia zawiadomienia o przesyłce przez pracownika poczty. Dowód nadania przesyłki rejestrowanej nie zawsze prowadzi do wykazania jej doręczenia, jednak także samo zaprzeczenie faktowi doręczenia nie wystarcza do obalenia tego dowodu. Jeżeli nadawca przesyłki rejestrowanej uiścił opłatę, otrzymał potwierdzenie nadania, a operator nie zwrócił mu tej przesyłki, można domniemywać, że została doręczona adresatowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2010 r., II CSK 454/09, OSNC 2010, nr 10, poz. 142). W rozpoznawanej sprawie powód, przy pomocy pisma pracownika (...)S.A. z 24 stycznia 2018 r. (k. 64), wyjaśnił także, że oznaczenie numeracji w książce nadawczej obejmującej przesyłkę dla pozwanego było zgodne z obowiązującymi wewnętrznymi przepisami pocztowymi.

Nie ma racji także pozwany, podnosząc, że wypowiedzenie umowy z 18 kwietnia 2018 r. miało charakter warunkowy w rozumieniu art. 89 k.c. Oświadczenie banku było kategoryczne („wypowiada umowę”), a jedynie w dalszej części pisma wskazano na możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w przypadku uregulowania zaległości. Samo wypowiedzenie, a konkretnie jego skutki, nie zostały uzależnione od

zdarzenia przyszłego i niepewnego. W tych okolicznościach można byłoby mówić ewentualnie o warunkowości złożenia oświadczenia o cofnięciu wypowiedzenia.

Nietrafiony okazał się również zarzut obrazy art. 5 k.c. Pomijając nawet brak wskazania, która konkretna zasada współżycia społecznego została naruszona, stwierdzić wypada, że pozwany nie wykazał, aby kiedykolwiek zwrócił się o restrukturyzację zadłużenia czy też został zaskoczony złożonym wypowiedzeniem umowy kredytowej. Sama trudna sytuacja zdrowotna czy finansowa nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia nadużycia przez powoda przysługującego mu prawa podmiotowego.

Sąd Apelacyjny nie dostrzegł, aby zaskarżony wyrok naruszył inne, nie przywołane w wywiedzionym środku odwoławczym przepisy prawa materialnego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną. Sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym na podst. art. 374 k.p.c.

SSA Marek Boniecki